

Expanzivní druhy čeledí Geotrupidae a Scarabaeidae (Coleoptera) na území východních Čech

Expansive species of Geotrupidae and Scarabaeidae (Coleoptera) from eastern Bohemia

Josef Mertlik

Pohřebačka 34, CZ – 533 45 Opatovice nad Labem, Česká republika
e-mail: mertlik@elateridae.com

Abstract. Here, I review the distribution records of six species of the superfamily Scarabaeoidea (Coleoptera) in eastern Bohemia (Czech Republic): *Geotrupes spiniger* (Marsham, 1802), *Coprimorphus scrutator* (Herbst, 1789), *Acrossus luridus* (Fabricius, 1775), *Melinopterus sphaelatus* (Panzer, 1798), *Nimbus contaminatus* (Herbst, 1783) and *Rhodaphodius foetens* (Fabricius, 1787). Exact locality data for the above mentioned species are given.

Key words: Coleoptera, Geotrupidae, *Geotrupes spiniger*, Scarabaeidae, *Acrossus luridus*, *Coprimorphus scrutator*, *Melinopterus sphaelatus*, *Nimbus contaminatus*, *Rhodaphodius foetens*, Czech Republic, eastern Bohemia, distribution

ÚVOD

V létě roku 2018 jsem si zvolil pro své tradiční každoroční cyklistické výlety po východních Čechách (v rámci hranic Královéhradeckého a Pardubického kraje), jako jejich entomologickou náplň, hledání koprofágních druhů brouků z čeledí Geotrupidae Latreille, 1802 a Scarabaeidae Latreille, 1802. V období od 29. srpna do 16. listopadu 2018 jsem pak navštívil celkem 96 lokalit, některé z nich i opakovaně (viz kapitola Přehled navštívených lokalit).

Mým cílem bylo zjistit současný východočeský výskyt dvou expanzivních druhů z těchto čeledí – *Geotrupes spiniger* (Marsham, 1802) a *Coprimorphus scrutator* (Herbst, 1789). Záhy jsem zjistil, že se zde významně šíří ještě další čtyři druhy – *Acrossus luridus* (Fabricius, 1775), *Melinopterus sphaelatus* (Panzer, 1798), *Nimbus contaminatus* (Herbst, 1783) a *Rhodaphodius foetens* (Fabricius, 1787). Publikované i nové faunistické údaje těchto šesti druhů uvádím v této práci.

Faunistické mapy s rozšířením výše uvedených pěti druhů čeledi Scarabaeidae na území České republiky a Slovenska jsou k dispozici v práci Juřena et al. (2008).

Souhrn dostupných informací o rozšíření druhů čeledí Geotrupidae a Scarabaeidae, o jejich ekologii, sezónní dynamice a preferenci biotopů, je uveden v práci Hoffmannové (2006).

Pro výše uvedené čeledi neexistují pro východní Čechy takové faunistické práce, které by pokrývaly celé sledované území. K dispozici máme jen dvě rozsáhlejší práce, z nichž jedna pokrývá oblast Orlických hor a Podorlicka (Poláček 1977), druhá Chráněnou krajinnou oblast Broumovsko (Hamet & Váncl 2005, 2016). Následují dílčí práce z několika lokálních faunistických průzkumů (Kladruby nad Labem a Hradec Králové, Na Plachtě), doplněné o dílčí údaje z prací zabývajících faunistikou v rámci celého území České republiky (viz kapitola Literatura).

Z druhů výše uvedených čeledí se ve východních Čechách vyskytuje v současné době pět druhů čeledi Geotrupidae a 60 druhů čeledi Scarabaeidae. Od dalšího jednoho druhu čeledi Geotrupidae a 11 druhů čeledi Scarabaeidae mám k dispozici jen historické údaje (J. Mertlik, nepublikovaná data).

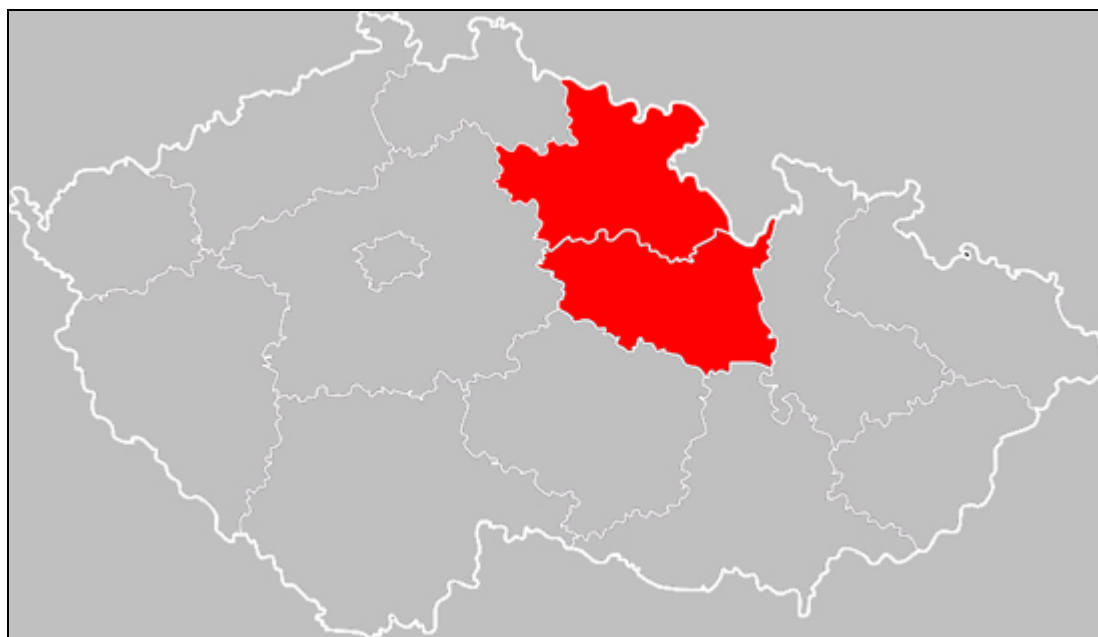
Vzhledem k většímu množství shromážděného nepublikovaného materiálu z obou čeledí plánuji v dohledné době jeho literární zpracování. Ale ještě před tím bude nutné prověřit také recentní výskyt druhů s jarní a letní aktivitou. Také doufám, že tento článek bude inspirací pro další kolegy, kteří se k této práci připojí svými faunistickými daty.

MATERIÁL A METODIKA

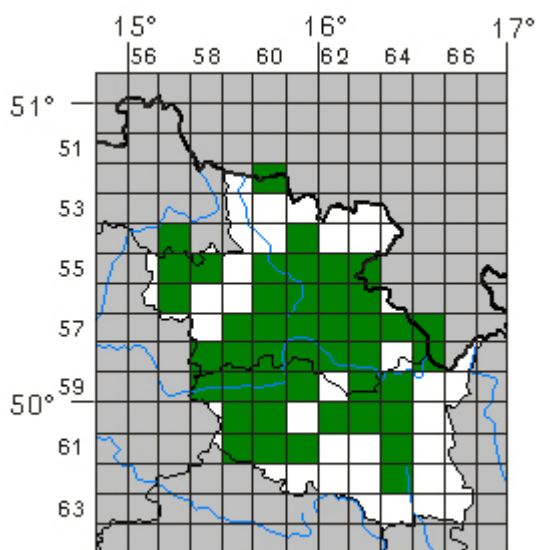
Seznamy svých sbírek a determinovaného materiálu mi ochotně poskytli vážení kolegové Brabec Milan (Praha), Hron Vladimír (Chrudim), Kubík Vladimír (Chlumec nad Cidlinou), Pelikán Jan (Hradec Králové), Staněk Tomáš (Hradec Králové) a Týr Václav (Žihle).

V přehledech faunistických údajů jsou citováni i kolegové Benedikt Václav (Plzeň), Gahai Jaroslav (Uhlířské Janovice), Klouček Jiří (Pardubice), Kohout Miloslav (Broumy), Kopecký Tomáš (Jablonné nad Orlicí), Mašek Josef (Žlutice), Pavel Filip (Vysoká nad Labem) a Plecháč Jiří (Pecka).

Pro číslování lokalit nalezených druhů byla použita vzestupná řada čísel faunistických čtverců (Zelený 1972). Dále jsou v textu použity následující zkratky: coll. – sbírka (collection); det. – (determined); ex. – exemplář (e); leg. – sbíral (collector); observ. – pozoroval (observed); revid. – revidoval (examined); MHK – Muzeum východních Čech v Hradci Králové. Pokud není uvedeno jinak, platí J. Mertlik det. Názvosloví použito podle Löbl & Löbl (2016).

Obr. 1. Mapa krajů České republiky s vyznačením území Královéhradeckého a Pardubického kraje

Obr. 2. Faunistické čtverce prozkoumané autorem v roce 2018

Přehled všech lokalit navštívených v období od 29. srpna do 16. listopadu 2018 (obr. 2):

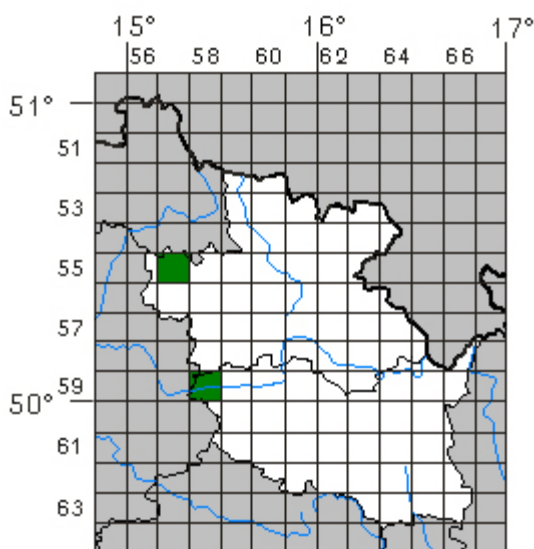
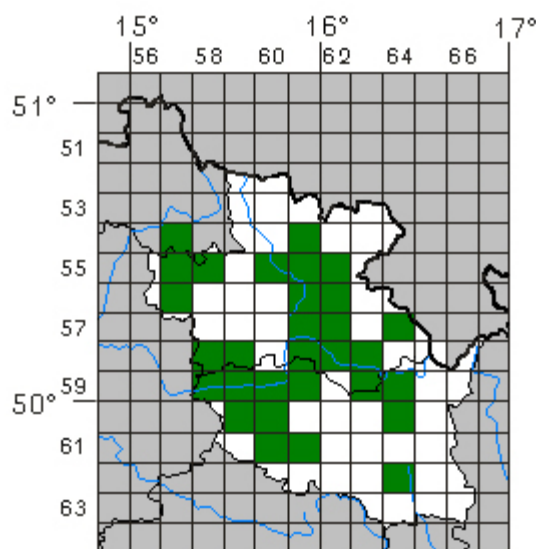
- 5260: Pec pod Sněžkou, Obří důl (50.7210233N, 15.7265758E), 5.11.2018
5457: Újezd pod Troskami, Semínova Lhota (50.5156739N, 15.2867433E a 50.5156092N, 15.2753950E), 10.10.2018
5461: Trutnov, Vysoká stráň (50.5716817N, 15.9551606E a 50.5689356N, 15.9550103E), 18.9.2018
5461: Trutnov, Bojiště (50.5411519N, 15.9039733E), 18.9.2018
5461: Trutnov, Stráž (50.5159578N, 15.9186397E), 18.9.2018
5557: Sobotka, hřebčín (50.4691175N, 15.1669800E), 10.10.2018
5557: Holín, Prachov, Přivýšina (50.4660642N, 15.3162078E), 12.11.2018
5557: Holín, Skalní město - Prachovské skály (50.4689050N, 15.2903942E), 12.11.2018
5558: Jičín, vrch Zebín (50.4582725N, 15.3704828E a 50.4526369N, 15.3738839E), 17.9.2018; (50.4539317N, 15.3731544E a 50.4523058N, 15.3750747E), 12.11.2018
5560: Třebihošť, pastvina u Bystrého potoka (50.4280936N, 15.6989606E), 17.9.2018
5561: Hajnice, Horní Žďár (50.4903203N, 15.8850047E), 18.9.2018
5562: Kleny, Dubenský Dvůr (50.4042211N, 16.0844347E a 50.4036639N, 16.0788503E), 27.9.2018
5563: Náchod, Dobrošov (50.4014428N, 16.1964514E), 7.9.2018
5567: Sedliště, Na Dolech (50.3968431N, 15.2271086E), 10.10.2018
5660: Velký Vřešťov (50.3522222N, 15.7550806E), 16.10.2018
5660: Hoříněves, Jeřičky (50.3423086N, 15.7646344E), 16.10.2018
5661: Rychnov (50.3551489N, 15.9662467E), 27.9.2018
5661: Jaroměř, Josefovské louky (50.3439214N, 15.9372628E), 27.9.2018
5662: Dobruška (50.3016469N, 16.1537439E), 5.10.2018
5663: Sedloňov (50.3309581N, 16.3253294E), 7.9.2018
5759: Skřivany (50.2696842N, 15.5097094E), 20.9.2018
5759: Sloupno (50.2521253N, 15.5007186E), 20.9.2018
5759: Měník (50.2136622N, 15.5161036E), 20.9.2018
5760: Všeň, Rosnice (50.2455594N, 15.7614642E), 16.10.2018
5761: Blešno, pastvina u Orlice (50.2125597N, 15.9311017E), 21.10.2018
5761: Jeníkovice (50.2129744N, 15.9978183E), 21.9.2018
5761: Třebechovice pod Orebem, Nepasice, pastviny u Orlice (50.2059817N, 15.9555669E a 50.2000072N, 15.9639569E), 4.11.2018; (50.2000481N, 15.9613275E a 50.2000669N, 15.9638944E), 21.10.2018
5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2019467N, 15.9546939E), 21.9.2018; (50.2014972N, 15.9593536E), 21.10.2018; (50.2017106N, 15.9593542E), 4.11.2018
5762: Opočno, Čánka (50.2568211N, 16.0919189E a 50.2571400N, 16.0913583E), 5.10.2018
5762: Opočno, Zárybnice (50.2744397N, 16.1290247E), 5.10.2018
5763: Lukavice (50.2152344N, 16.2982875E), 7.9.2018
5764: Liberk, Uhřínov (50.2589081N, 16.3508694E), 7.9.2018
5764: Liberk, Prorubky (50.2147689N, 16.3370703E), 29.8.2018
5765: Neratov (50.2065878N, 16.5566264E), 4.9.2018
5858: Nové Město, Ostrov (50.1612967N, 15.4878117E), 20.9.2018
5859: Roudnice (50.1790444N, 15.6307956E a 50.1768492N, 15.6372972E), 26.9.2018
5859: Dobřenice, zámecký park (50.1526831N, 15.6410150E a 50.1513667N, 15.6380697E), 26.9.2018
5860: Libiřany, Na Bahnech (50.1621033N, 15.7666958E), 30.10.2018
5860: Libiřany, Liščí (50.1503558N, 15.7681336E), 30.10.2018
5860: Opatovice nad Labem, písničky u Labe (50.1434169N, 15.7966964E), 30.10.2018
5860: Hrobice (50.1023422N, 15.7840961E a 50.1001678N, 15.7792681E), 16.10.2018; (50.0986606N, 15.7756631E), 16.11.2018
5861: Hradec Králové, PP Na Plachtě (50.1869150N, 15.8594594E) – jízďárna (50.1931350N, 15.8615622E), 22.9.2018; (50.1909919N, 15.8651350E), 4.11.2018
5861: Býšť, Bělečko (50.1536894N, 15.9645214E), 22.9.2018
5861: Borek (50.1356583N, 15.8539500E), 21.9.2018
5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, Dvůr, Lesní statek Bědovice (50.1934828N, 16.0270497E), 20.10.2018
5862: Týniště nad Orlicí, Rašovice (50.1511975N, 16.1265981E), 5.10.2018
5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Světlé (50.1323514N, 16.0792994E), 13.9.2018
5862: Lípa nad Orlicí, pastvina v centru (50.1353050N, 16.1007250E) a východní (50.1288231N, 16.1158419E), 13.9.2018
5862: Žďár nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.1244536N, 16.0750564E), 13.9.2018
5862: Nová Ves, pastvina U Myslivny (50.1367578N, 16.0405578E), 13.9.2018
5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Kopanin (50.1616539N, 16.0416844E), 13.9.2018
5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Petroviček (50.1672450N, 16.0296733E), 13.9.2018

- 5862: Zdelov (50.0995378N, 16.1371772E), 8.9.2018
5865: Kunwald, Končiny (50.1276656N, 16.5299867E), 4.9.2018
5958: Selmice, Dvůr (50.0504033N, 15.4372958E), 19.9.2018
5958: Kladruby nad Labem (50.0568581N, 15.4723253E), 19.9.2018; (50.0619458N, 15.4762186E a 50.0633508N, 15.4913247E a 50.0543689N, 15.4980197E a 50.0558981N, 15.4892650E), 2.11.2018
5958: Kladruby nad Labem, Kolesa (50.0896667N, 15.4741586E), 2.11.2018
5959: Semín (50.0540889N, 15.5095436E), 19.9.2018
5959: Neratov (50.0786267N, 15.6400411E), 19.9.2018
5960: Němčice (50.0887486N, 15.8175578E), 21.9.2018
5961: Mnětice (50.0168781N, 15.8389833E a 50.0152819N, 15.8438436E), 21.9.2018
5963: Borovnice, Závřší (50.0480503N, 16.2471500E), 8.9.2018
5963: Záměl, pastvina u Mnichovství (50.0937228N, 16.2828578E), 12.9.2018
5863: Doudleby, pastvina u Příkaz (50.1050508N, 16.2439442E), 12.9.2018
5964: Žamberk, Vemas (50.0901689N, 16.4919692E), 4.9.2018
5964: Helvíkovice, pastvina u letiště (50.0854297N, 16.4363347E), 12.9.2018
5964: Hejnice (50.0600469N, 16.3917744E), 12.9.2018
5964: České Libchavy (50.0265125N, 16.3677206E), 12.9.2018
6059: Přelouč, Tupesy (49.9954114N, 15.5653069E), 11.10.2018
6059: Turkovice (49.9505011N, 15.5455925E), 11.10.2018
6059: Hošťalovice (49.9346033N, 15.5696575E), 11.10.2018
6060: Slatiňany, hřebčín (49.9191958N, 15.8053686E), 6.10.2018
6062: Vysoké Mýto, pastvina u Slatiny (49.9737108N, 16.1575392E), 17.10.2018
6063: Kosořín, Dálnice (49.9742764N, 16.2423614E), 17.10.2018
6063: Sudislav nad Orlicí, statek (49.9881078N, 16.3098781E), 17.10.2018
6064: Sudislav nad Orlicí, Luh (49.9859556N, 16.3329611E), 17.10.2018
6064: Řetůvka, Husí krk (49.9657458N, 16.3448486E), 17.10.2018
6159: Žlebské Chvalovice (49.8894706N, 15.5668517E a 49.8904003N, 15.5673614E), 11.10.2018
6160: České Lhotice, Vedralka (49.8395297N, 15.7717658E a 49.8418544N, 15.7650925E), 6.10.2018
6160: Slatiňany, Trpišov (49.8947008N, 15.7987489E), 6.10.2018
6161: Bítovany, pastvina u rybníků (49.8971681N, 15.8718553E), 6.10.2018
6161: Žumberk, Částkov (49.8615042N, 15.8614000E a 49.8608436N, 15.8567864E), 6.10.2018
6161: Nasavrky, Obořice (49.8499836N, 15.8357311E), 6.10.2018
6164: Semanín (49.8723258N, 16.4471650E), 9.9.2018
6264: Květná (49.7378208N, 16.3367331E), 9.9.2018

Obr. 3. Hejnice, 12.9.2018, autor článku. Foto Jiří Krátký

PŘEHLED NÁLEZŮ

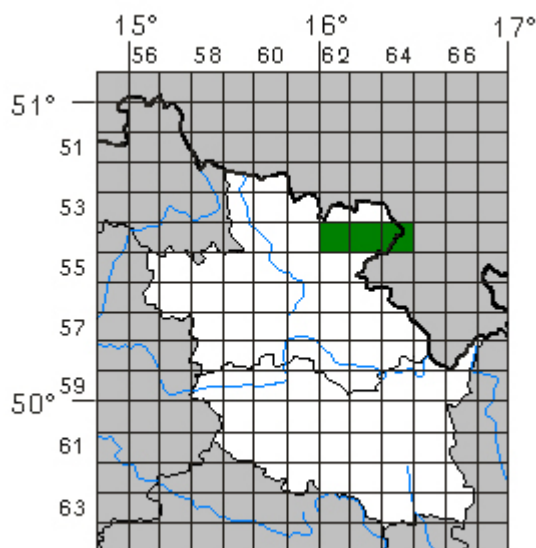
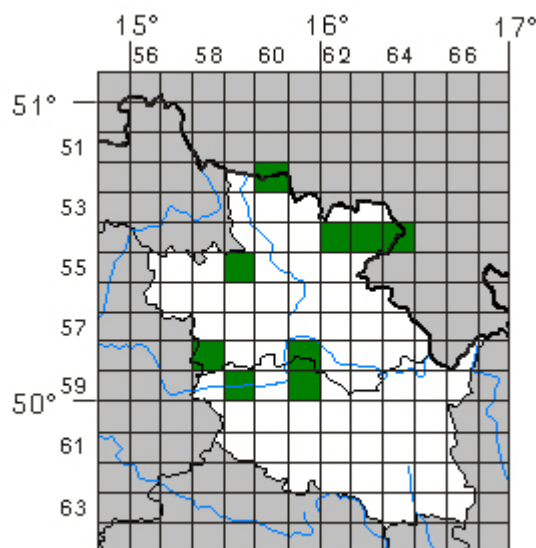
Geotrupes spinigerObr. 4. *G. spiniger* – publikované nálezyObr. 5. *G. spiniger* – současný výskyt

- 5457: Újezd pod Troskami, Semínova Lhota (50.5156739N, 15.2867433E), 10.10.2018, 2 ex. (observ. více ex.), J. Mertlik leg. et coll.
- 5461: Trutnov, Vysoká stráň (50.5716817N, 15.9551606E), 18.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5461: Trutnov, Stráž (50.5159578N, 15.9186397E), 18.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5557: Sobotka, VII.1964, 1 ex., Tůmová leg., V. Týr leg. (Týr 1997: 240); IV.1987, 1 ex., Soustružník leg., V. Týr det. et coll.; hřebčín (50.4691175N, 15.1669800E), 10.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5558: Jičín, vrch Zebín (50.4582725N, 15.3704828E), 17.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5560: Třebihošť, pastvina u Bystrého potoka (50.4280936N, 15.6989606E), 17.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5561: Hajnice, Horní Žďár (50.4903203N, 15.8850047E), 18.9.2018, (více ex.), 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5562: Kleny, Dubenský Dvůr (50.4036639N, 16.0788503E), 27.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5657: Sedliště, Na Dolech (50.3968431N, 15.2271086E), 10.10.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5661: Rychnov (50.3551489N, 15.9662467E), 27.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5662: Dobruška (50.3016469N, 16.1537439E), 5.10.2018, 27.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Jeníkovice (50.2129744N, 15.9978183E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Třebechovice pod Orebem, pastviny u Orlice, 2015-2017, více ex., V. Hron observ.
- 5761: Běleš, pastvina u Orlice (50.2125597N, 15.9311017E), 21.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2019467N, 15.9546939E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.; (50.2014972N, 15.9593536E), 21.10.2018, 2 ex. (observ. více ex.), J. Mertlik leg. et coll.
- 5762: Opočno, Zárybnice (50.2744397N, 16.1290247E), 5.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5764: Liberk, Uhřínov (50.2589081N, 16.3508694E), 7.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5764: Liberk, Prorubky (50.2147689N, 16.3370703E), 29.8.2018, 5 ex., společně s *Emus hirtus* (Linnaeus, 1758), J. Mertlik leg. et coll.
- 5858: Nové Město, Ostrov (50.1612967N, 15.4878117E), 20.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5859: Kasalice, 25.8.2016, 1 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 5.9.2016, 2 ex., M. Brabec leg., det. et coll.
- 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, u jízdárny, 17.10.2017, 1 ex., *Equus*, V. Hron leg. det. et coll.; (50.1931350N, 15.8615622E), 22.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.; 17.10.2018, 2 ex., *Equus*, V. Hron leg. det. et coll.
- 5861: Běleč nad Orlicí, 14.10.2006, 11 ex., J. Plecháč leg. et coll., V. Týr det.; dtto, více ex., V. Týr leg. et coll.
- 5861: Borek (50.1356583N, 15.8539500E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5861: Býšť, Bělečko (50.1536894N, 15.9645214E), 22.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Lesní statek Bědovice (50.1934828N, 16.0270497E), 20.10.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Kopanin (50.1616539N, 16.0416844E), 13.9.2018, 2 ex. (observ. více ex.), J. Mertlik leg. et coll.

- 5862: Týniště nad Orlicí, Rašovice (50.1511975N, 16.1265981E), 5.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Světlé (50.1323514N, 16.0792994E), 13.9.2018, (více ex.), 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Nová Ves, pastvina U Myslivny (50.1367578N, 16.0405578E), 13.9.2018, (více ex.), 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Žďár nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.1244536N, 16.0750564E), 13.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Lípa nad Orlicí, pastvina v centru (50.1353050N, 16.1007250E) a východní (50.1288231N, 16.1158419E), 13.9.2018, (více ex.), 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5862: Zdelov (50.0995378N, 16.1371772E), 8.9.2018, 5 ex. (observ. více ex.), J. Mertlik leg. et coll.
5863: Doudleby, pastvina u Příkaz (50.1050508N, 16.2439442E), 12.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5958: Selmice, 17.10.1998, 1 ex., T. Staněk leg. et coll., V. Týr det.; 18.-19.10.1999, 1 ex., T. Staněk leg., det. et coll.; dtto, 8.9.2002, 1 ex.; dtto, 28.9.2002, 1 ex.
5958: Selmice, Dvůr (50.0504033N, 15.4372958E), 19.9.2018, (více ex.), 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5958: Kladruby nad Labem, 9.12.1972, 1 ex. L. Mencl leg. (Mencl 1974: 71); 31.7.1984, 6 ex., R. Dunda leg., det. et coll.; 20.8.1994, 8 ex., Sehnal leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 5.7.1995, 4 ex.; 4.10.1997, 2 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; 26.9.1998, 1 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 3. X.1998, 7 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; 10.10.1998, 4 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 31.10.1998, 5 ex.; dtto, 20.7.1999, 2 ex.; 7.8.2004, 1 ex., J. Plecháč leg. et coll., V. Týr det.; 24.10.2004, více ex., V. Hron leg. det. et coll.; VII.-X. 2003-2005, několik ex., K. Hoffmannová leg., det. et coll. (Hoffmannová 2006); (50.0568581N, 15.4723253E), 19.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.; lesní cesty (50.0588981N, 15.4694917E), 2.11.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5959: Semín, 30.7.1999, 1 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 12.8.1999, 2 ex.; dtto, 4.8.1999, 2 ex.; dtto, 1.8.2000, 5 ex.; dtto, 2.9.2000, 3 ex.; dtto, 8.7.2018, 1 ex.
5960: Němčice (50.0887486N, 15.8175578E), 21.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5961: Sezemice, 2010, více ex., V. Hron observ.
5961: Dolní Ředice, Drahoš, 16.7.2018, více ex., V. Hron observ.
5961: Mnětice (50.0168781N, 15.8389833E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5963: Borovnice, Závrší (50.0480503N, 16.2471500E), 8.9.2018, (více ex.), 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5963: Záměš, pastvina u Mnichovství (50.0937228N, 16.2828578E), 12.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5964: Hejnice (50.0600469N, 16.3917744E), 12.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
5964: Helvíkovice, pastvina u letiště (50.0854297N, 16.4363347E), 12.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6059: Přelouč, Tupesy (49.9954114N, 15.5653069E), 11.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6059: Turkovice (49.9505011N, 15.5455925E), 11.10.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6059: Hošťalovice (49.9346033N, 15.5696575E), 11.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6060: Slatiňany, hřebčín (49.9191958N, 15.8053686E), 6.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6064: Řetůvka, Husí krk (49.9657458N, 16.3448486E), 17.10.2018, (více ex.), 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6160: České Lhotice, Vědralka, 6.11.2018, 15 ex., V. Hron leg. det. et coll.
6161: Bítovany, pastvina u rybníků (49.8971681N, 15.8718553E), 6.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6159: Žlebské Chvalovice (49.8894706N, 15.5668517E), 11.10.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6161: Žumberk, Částkov (49.8608436N, 15.8567864E), 6.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
6264: Květná (49.7378208N, 16.3367331E), 9.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.

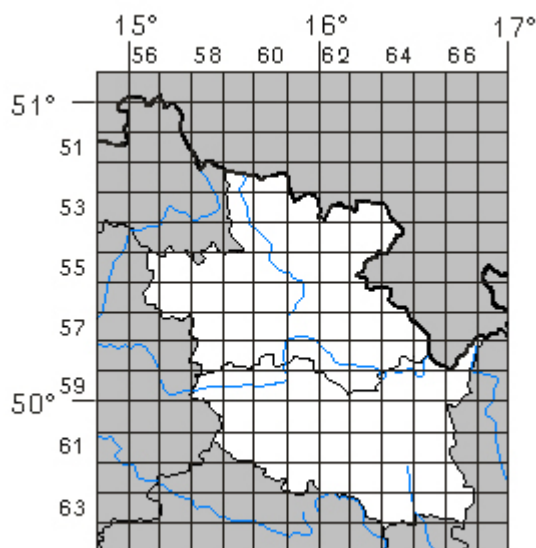
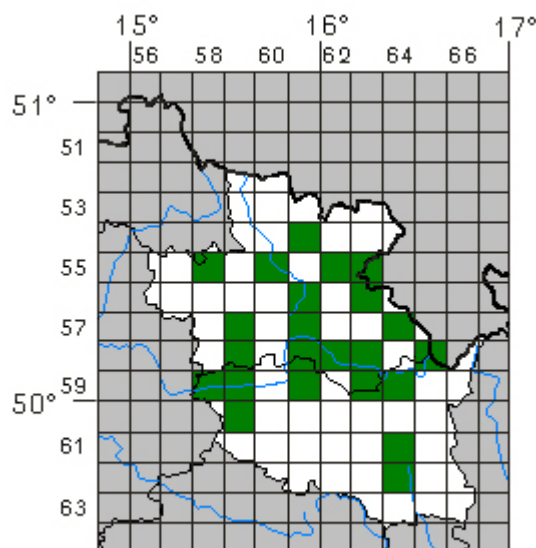
Obr. 6. Helvíkovice, 12.9.2018, autor článku. Foto Jiří Krátký

Acrossus luridusObr. 7. *A. luridus* – publikované nálezyObr. 8. *A. luridus* – současný výskyt

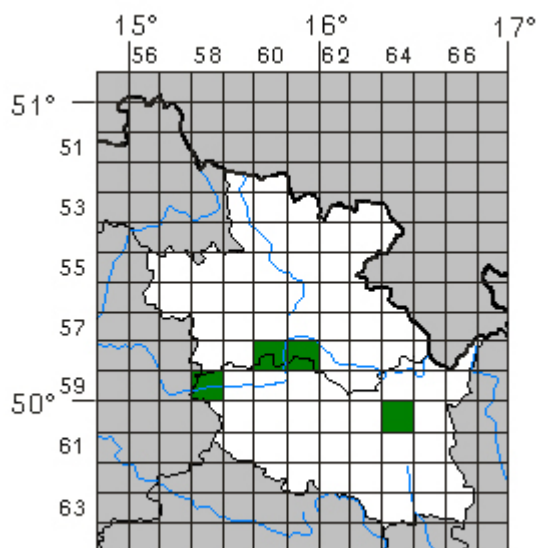
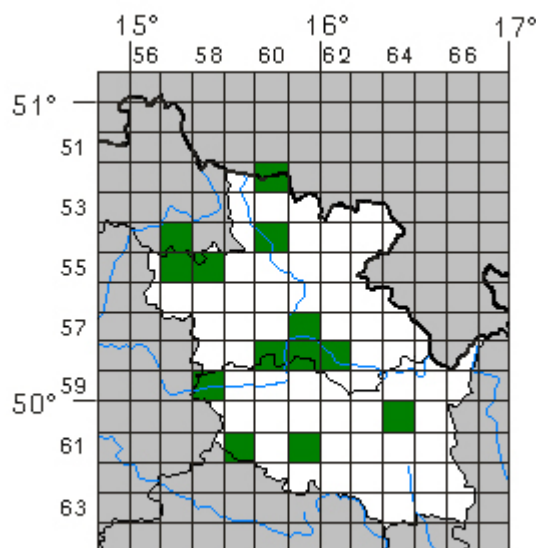
- 5260: Horní Malá Úpa, 24.6.1980, 1 ex., R. Macek leg., J. Resl coll. (Resl 2018).
 5462: Radvanice-Paseka (5462a), 26.6.2001, 12 ex., A. Hamet leg., det. et coll. (Hamet & Vanc1 2005, 2016).
 5462: Stárkov, 2.6.1980, 1 ex., R. Macek leg., J. Resl coll. (Resl 2018).
 5463: Broumovské stěny-Modrý kámen (5463b), 11.6.2004, 1 ex., kůrovcový lapač, J. Beran leg., Z. Vanc1 det. et coll. (Hamet & Vanc1 2005, 2016).
 5463: Police nad Metují-Kluček (5463a/b/c), 28.3.2004, 1 ex., Z. Vanc1 leg., det. et coll. (Hamet & Vanc1 2005, 2016).
 5464: Otovice-Hoprach (5464a), 7.5.2002, 1 ex., J. Spíšek leg., Z. Vanc1 det. et coll. (Hamet & Vanc1 2005, 2016).
 5559: Pecka, 22.4.2004, 7 ex., J. Plecháč leg. et coll., V. Týr det.
 5858: Nové Město, Ostrov, V. 1977, 1 ex., V. Kubík leg. et coll., L. Mencl det.
 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, u jízďárny, 3.4.2014, 1 ex., *Equus*, V. Hron leg. det. et coll.; dtto, 24.4.2014, 1 ex.
 5861: Běleč nad Orlicí, pastvina, 18.4.2010, 1 ex., J. Mertlík leg. et coll., P. Kyliés det.
 5861: Třebetovice pod Orebem, pastviny u Orlice, 2015-2017, v jarním období, více ex., V. Hron observ.
 5959: Semín, 20.4.2002, 1 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.
 5961: Dolní Ředice, obec Drahoš, 16.7.2018, více ex., V. Hron observ.

Obr. 9. Nepasice, pastvina u Orlice, 4.11.2018

Coprimorphus scrutatorObr. 10. *C. scrutator* – žádné publikované nálezyObr. 11. *C. scrutator* – současný výskyt

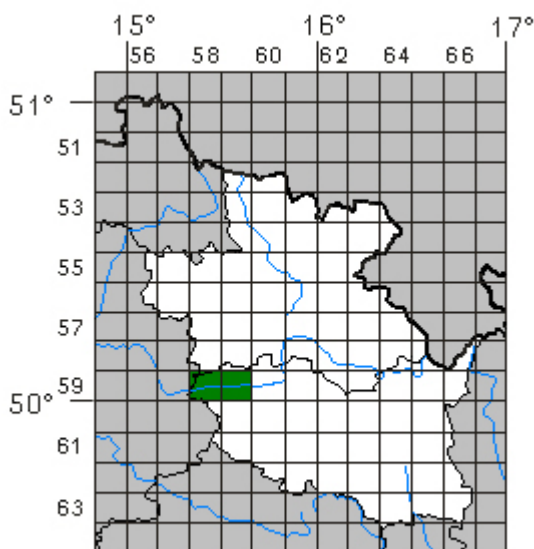
- 5461: Trutnov, Stráž (50.5159578N, 15.9186397E), 18.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5558: Jičín, vrch Zebín (50.4582725N, 15.3704828E), 17.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5560: Třebihošť, pastvina u Bystrého potoka (50.4280936N, 15.6989606E), 17.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5562: Kleny, Dubenský Dvůr (50.4036639N, 16.0788503E), 27.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5563: Náchod, Dobrošov (50.4014428N, 16.1964514E), 7.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5661: Rychnov (50.3551489N, 15.9662467E), 27.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5663: Sedloňov (50.3309581N, 16.3253294E), 7.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5759: Skřivany (50.2696842N, 15.5097094E), 20.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5761: Jeníkovice (50.2129744N, 15.9978183E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2019467N, 15.9546939E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5764: Liberk, Uhřínov (50.2589081N, 16.3508694E), 7.9.2018, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5859: Kasalice, 12.8.2016, 2 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 23.8.2016, 4 ex.; dtto, 25.8.2016, 2 ex.
 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, 22.5.2018, 2 ex., na jízdně, společně s *Teuchestes fossor* Linnaeus, 1758) a *Emus hirtus*, V. Hron leg., det. et coll.
 5861: Borek (50.1356583N, 15.8539500E), 21.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5861: Třebetice pod Orebem, pastviny u Orlice, 17.7.2015, více ex., V. Hron leg., det. et coll. (2015-2017 observ. více ex., společně s *E. hirtus*).
 5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Kopanin (50.1616539N, 16.0416844E), 13.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Světlé (50.1323514N, 16.0792994E), 13.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Lípa nad Orlicí, pastvina v centru (50.1353050N, 16.1007250E) a východní (50.1288231N, 16.1158419E), 13.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Žďár nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.1244536N, 16.0750564E), 13.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Zdelov (50.0995378N, 16.1371772E), 8.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5863: Doudleby, pastvina u Příkaz (50.1050508N, 16.2439442E), 12.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5959: Břehy, 27.7.2017, 20 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 5.8.2017, 20 ex.; dtto, 16.8.2017, 20 ex.; dtto, 21.8.2017, 20 ex.; dtto, 31.8.2017, 10 ex.; dtto, 15.7.2018 6 ex.
 5961: Dolní Ředice, Drahoš, 16.7.2018, více ex., V. Hron observ.
 5961: Mnětice (50.0152819N, 15.8438436E), 21.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5963: Borovnice, Závrší (50.0480503N, 16.2471500E), 8.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5964: Hejnice (50.0600469N, 16.3917744E), 12.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6059: Hošťalovice (49.9346033N, 15.5696575E), 11.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6164: Semanín (49.8723258N, 16.4471650E), 9.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6264: Květná (49.7378208N, 16.3367331E), 9.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6364: Starý Svojanov, 26.-30.8.1996, 1 ex., T. Staněk leg., det. et coll.

Melinopterus sphacelatusObr. 12. *M. sphacelatus* – publikované nálezyObr. 13. *M. sphacelatus* – současný výskyt

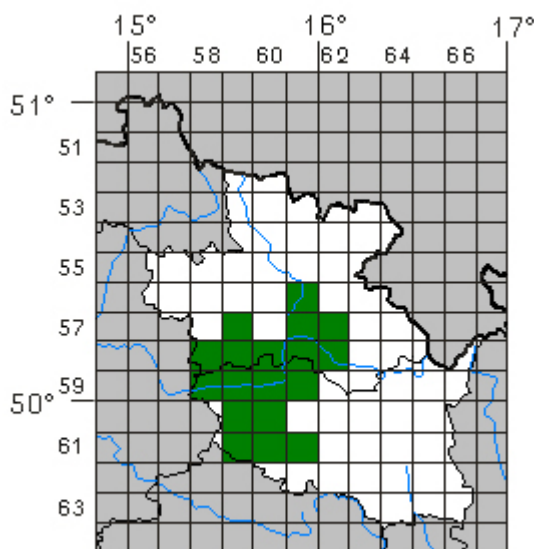
- 5260: Krkonoše, Pec pod Sněžkou, Obří důl (50.7210686N, 15.7265544E), 5.11.2018, 11 ♂♂, 22 ♀♀, *Lama*, J. Mertlik leg. et coll.
- 5457: Újezd pod Troskami, Semínova Lhota (50.5156739N, 15.2867433E), 10.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5460: Chotěvice, soutok Labe s Pilníkovským potokem, 22.2.2016, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5557: Sobotka, hřebčín (50.4691175N, 15.1669800E), 10.10.2018, 1 ex., 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5558: Jičín, vrch Zebín (50.4521617N, 15.3750644E), 12.11.2018, 1 ♂, J. Mertlik leg. et coll.
- 5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2014972N, 15.9593536E), 21.10.2018, 8 ♂♂, 14 ♀♀, J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 4.11.2018, 22 ♂♂, 20 ♀♀.
- 5761: Třebetovice pod Orebem, Nepasice, pastvina u Orlice (50.1999867N, 15.9639675E), 4.11.2018, 4 ♂♂, 5 ♀♀, J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Libišany, Liščí (50.1504314N, 15.7684017E), 30.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5860: Hradec Králové (57-5860-61), bez dalších údajů (Tesař 1957: 247); 18.3.1993, 1 ex., J. Krátký leg., J. Plecháč coll. (Týr 1997: 243). Poznámka: J. Krátký v té době sbíral jen ve čtvercích 5860-61 (ústní sdělení).
- 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, 23.4.1966, 2 ex., sběratel neuveden, MHK coll., D. Král revid. 1990 (Mikát et al. 1997: 112); 4.5.1967, 1 ex., sběratel neuveden, MHK coll., D. Král revid. 1990 (Mikát et al. 1997: 112); 2.5.1969, 2 ex., sběratel neuveden, MHK coll., D. Král revid. 1990 (Mikát et al. 1997: 112); 12.4.1989, 1 ex., písčina, vřesoviště, M. Mikát leg. et coll. (Mikát et al. 1997: 112); 24.4.1989, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll., D. Král det. 1989 (Mikát et al. 1997: 112); 25.4.1992, 1 ex., M. Mikát leg., MHK coll., D. Král det. 1993 (Mikát et al. 1997: 112); 1.3.1995, 4 ex., T. Kopecký leg. et coll., V. Týr det.; 27.-29.4.2000, 30 ex., J. Pelikán leg., J. Plecháč coll., V. Týr det.; 27.4.2000, 7 ex., J. Pavlíček leg., J. Plecháč & V. Týr coll. (Juřena et al. 2008: 65); dtto, 29.IV.2000, 20 ex.; 22.X.2000, 1 ex., J. Pelikán leg., J. Plecháč coll., V. Týr det.; 11.3.2001, 4 ex., J. Pelikán leg. et coll., P. Kyliès det.; 3.4.2001, 256 ex., J. Plecháč leg. (Juřena et al. 2008); 12.4.2001, 4 ex., F. Pavel leg. et coll., V. Týr det. (Juřena et al. 2008: 65); 3.4.2005, 4 ex., M. Průša leg. et coll., V. Týr det. (Juřena et al. 2008: 65); 8.4.2006, 30 ex., M. Brabec leg. (Juřena et al. 2008: 65); dtto, 22.4.2006, 5 ex.; 22.4.2006, desítky ex., *Equus*, V. Hron leg. det. et coll.; 20.10.2006, 4 ex., M. Brabec leg. (Juřena et al. 2008: 65); 30.3.2009, 6 ex., J. Pelikán leg. et coll., V. Týr det. 2009; 30.3.-9.4.2009, více ex., J. Plecháč leg. et coll.; 31.3.2009, 2 ex., F. Pavel leg. et coll.; [Nový Hradec Králové], 25.4.2010, více ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 3.11.2015, 1 ex., V. Hron leg. det. et coll.; (50.1910350N, 15.8651375E), 4.11.2018, 1 ♂, J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, Dvůr, Lesní statek Bědovice (50.1934828N, 16.0270497E), 20.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5862: Týniště nad Orlicí, Rašovice (50.1511975N, 16.1265981E), 5.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5958: Kladruby nad Labem, 26.3.2005, 5 ex., *Equus*, J. Matějček leg. (Juřena et al. 2008: 65); 20.10.2017, 1 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; lesní cesty (50.0628617N, 15.4761972E), 2.11.2018, 2 ♂♂, 3 ♀♀, J. Mertlik leg. et coll.
- 6064: Ústí nad Orlicí, 25.4.1944, 1 ex., O. Marek leg., K. Poláček coll., V. Týr det. (Poláček 1977: 534).

- 6159: Žlebské Chvalovice (49.8894706N, 15.5668517E a 49.8904003N, 15.5673614E), 11.10.2018, 23 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6161: Žumberk, Částkov (49.8615042N, 15.8614000E a 49.8608436N, 15.8567864E), 6.10.2018, 12 ex., J. Mertlik leg. et coll.

Nimbus contaminatus

Obr. 14. *N. contaminatus* – publikované nálezy

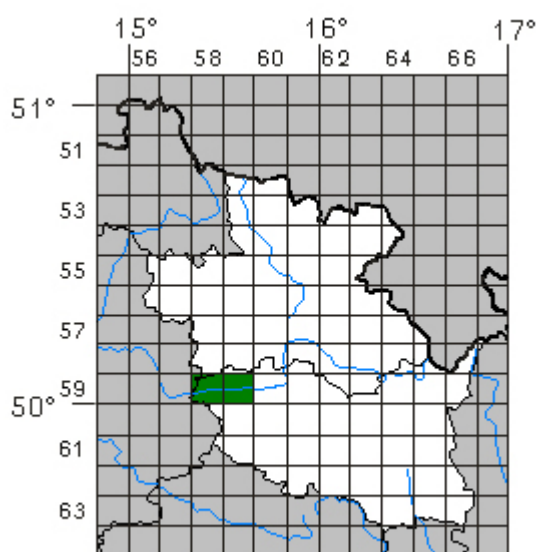

Obr. 15. *N. contaminatus* – současný výskyt

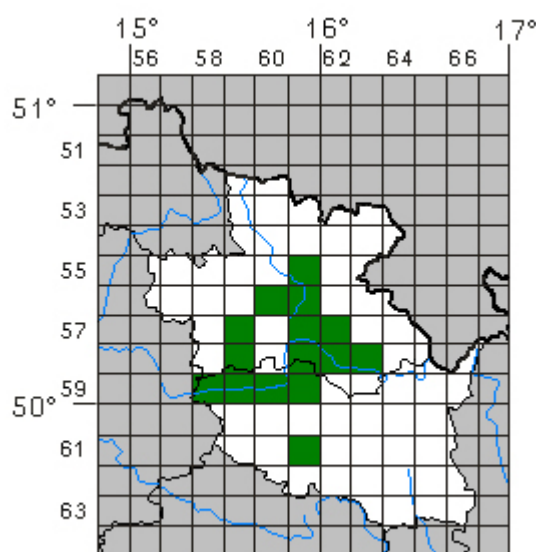
- 5661: Jaroměř, Josefovské louky (50.3439214N, 15.9372628E), 27.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5661: Rychnověk (50.3551489N, 15.9662467E), 27.9.2018, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5759: Měník (50.2136622N, 15.5161036E), 20.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5761: Blešno, pastvina u Orlice (50.2125597N, 15.9311017E), 21.10.2018, 9 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2019467N, 15.9546939E), 21.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.; (50.2125597N, 15.9311017E), 21.10.2018, 12 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 4.11.2018, 11 ex.
 5761: Nepasice, pastvina u Orlice (50.2000014N, 15.9639608E), 4.11.2018, 10 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5762: Opočno, Čánka (50.2568211N, 16.0919189E), 5.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5858: Nové Město, Ostrov (50.1612967N, 15.4878117E), 20.9.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5859: Roudnice (50.1790444N, 15.6307956E a 50.1768492N, 15.6372972E), 26.9.2018, 30 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5859: Dobřenice, zámecký park (50.1526831N, 15.6410150E), 26.9.2018, 9 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5860: Hrobice (50.1023422N, 15.7840961E a 50.1001678N, 15.7792681E), 16.10.2018, 19 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, u jízdárny, 22.9.2015, 10 ex., Equus, V. Hron leg. det. et coll.; dtto, 3.11.2015, 8 ex.; dtto, 3.11.2016, 18 ex.; dtto, 17.10.2017, 2 ex.; (50.1869150N, 15.8594594E), 22.9.2018, 13 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, jízdárna (50.1931350N, 15.8615622E), 7 ex.; dtto, (50.1910350N, 15.8651375E), 4.11.2018, 8 ex.
 5861: Borek (50.1356583N, 15.8539500E), 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5861: Býšť, Bělečko (50.1536894N, 15.9645214E), 22.9.2018, 12 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5861: Třebetchovice pod Orebem, pastviny u Orlice, 22.9.2015, 13 ex., V. Hron leg., det. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, Petrovičky, Dvůr, Lesní statek Bědovice (50.1934828N, 16.0270497E), 20.10.2018, 29 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, Rašovice (50.1511975N, 16.1265981E), 5.10.2018, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5958: Selmice, 19.9.1998, 3 ex., T. Staněk leg. et coll., V. Týr det.; 18.-19.10.1999, 1 ex., T. Staněk leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 20.10.2012, 2 ex.
 5958: Selmice, Dvůr (50.0504033N, 15.4372958E), 19.9.2018, 15 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5958: Kladruby nad Labem, Kolesa (50.0890747N, 15.4698778E), 2.11.2018, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5958: Kladruby nad Labem, 12.10.1972, 1 ex., L. Mencl leg., V. Týr det. et coll.; 28.10.1972, 1 ex. L. Mencl leg. (Mencl 1974: 71); dtto, 9.12.1972, 2 ex.; 19.10.1974, 1 ex., D. Král leg. et coll., R. Dunda det.; 1975, 4 ex., sběratel neuveden, Turčianské muzeum Martin coll., V. Týr det.; 10.9.1978, 1 ex., L. Mencl leg., V. Benedikt coll., V. Týr det.; 8.10.1983, 2 ex., M. Nikodým leg., Z. Doležal coll., V. Týr det.; 10.9.1983, 1 ex., M. Nikodým

- leg., J. Mašek coll., V. Týr det.; 8.10.1983, 2 ex., M. Nikodým leg., V. Benedikt coll., V. Týr det.; 15.10.1988, 2 ex., J. Jurčíček leg., J. Resl coll. (Resl 2018); dtto, 1 ex., J. Jurčíček leg., V. Týr det. et coll.; 20.10.1996, 11 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; 26.10.1996, více ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 4.11.1996, 3 ex., P. Kyliès leg., M. Kohout coll., V. Týr det.; 28.9.1997, 5 ex., D. Vacík leg., V. Týr det. et coll.; dtto, 1 ex., J. Mertlik coll.; 4.10.1997, 5 ex., leg. et coll., V. Týr det.; 1.11.1997, 17 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 2 ex., M. Kohout coll.; 2.11.1997, 2 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 26.9.1998, 2 ex.; dtto, 3.10.1998, 4 ex.; 17.10.1998, více ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 18.9.1999, 3 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 25.9.1999, 1 ex.; dtto, 4.10.1999, 4 ex.; 5.10.1999, 8 ex., V. Kubáň leg., J. Resl coll. (Resl 2018); 24.10.1999, 1 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 6.11.1999, 5 ex.; dtto, 8.10.2000, 34 ex.; dtto, 4.11.2000, 5 ex.; dtto, 12.10.2002, 2 ex.; dtto, 19.10.2002, 3 ex.; 28.9.2003, 13 ex., J. Pelikán leg. et coll., V. Týr det.; dtto, 23 ex., Krátký leg. et coll., V. Týr det.; 29.9.2003, 76 ex., J. Gahai leg. et coll., V. Týr det.; III.-XII. 2003-2005, více ex., K. Hoffmannová leg., det. et coll. (Hoffmannová 2006); 18.10.2006, 8 ex., J. Plecháč leg. et coll., V. Týr det.; 12.9.2017, více ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 28.10.2017, více ex., M. Brabec leg., det. et coll. (50.0568581N, 15.4723253E), 19.9.2018, 62 ex., J. Mertlik leg. et coll.; lesní cesty (50.0609125N, 15.4777636E, 50.0622489N, 15.4763258E, 50.0589842N, 15.4694381E a 50.0574275N, 15.4982019E), 2.11.2018, 38 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, pastvina (50.0559464N, 15.4892219E), 3 ex.
- 5959: Semín env., cca 210 m n.m., 17.10.1998, 1 ex., *Equus*, M. Brabec leg. et coll., V. Týr det. (Juřena et al. 2008: 54); dtto, 10.10.1999, 2 ex.; dtto, 2.9. 2000, více ex.; dtto, 28.10.2000, více ex.; 28.10.2002, více ex., *Equus*, L. Mazal leg. (Juřena et al. 2008: 54); 28.10.2003, 5 ex., D. Juřena, I. Martinů & L. Kříž leg. (Juřena et al. 2008: 54); 1.11.2003, cca 15 ex., D. Juřena & V. Vyhnaněk leg. (Juřena et al. 2008: 54); (50.0540889N, 15.5095436E), 19.9.2018, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5959: Břehy, 5.10.2017, 10 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; 12.9.2018, 7 ex., M. Brabec leg., det. et coll.
- 5959: Neratov, 5.10.2009, 3 ex., M. Havránek leg. et coll.; (50.0786267N, 15.6400411E), 19.9.2018, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5960: Bohdaneč u Pardubic, 24.10.1999, 1 ex., M. Brabec leg. et coll., V. Týr det.
- 5960: Staré Jesenčany, 20.10.2017, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.
- 5960: Němčice (50.0887486N, 15.8175578E), 21.9.2018, 47 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 5961: Mnětice (50.0168781N, 15.8389833E), 21.9.2018, 31 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6059: Přelouč, Tupesy (49.9954114N, 15.5653069E), 11.10.2018, 30 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6059: Turkovice (49.9505011N, 15.5455925E), 11.10.2018, 14 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6060: Slatiňany, hřebčín (49.9191958N, 15.8053686E), 6.10.2018, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6159: Žlebské Chvalovice (49.8894706N, 15.5668517E), 11.10.2018, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6160: České Lhotice, Vedralka (49.8418544N, 15.7650925E), 6.10.2018, 15 ex., J. Mertlik leg. et coll.
- 6161: Žumberk, Částkov (49.8615042N, 15.8614000E), 6.10.2018, 16 ex., J. Mertlik leg. et coll.; dtto, 49.8608436N, 15.8567864E, 20 ex., J. Mertlik leg. et coll.

Rhodaphodius foetens

Obr. 16. *R. foetens* – publikované nálezy

Obr. 17. *R. foetens* – současný výskyt

- 5561: Hajnice, Horní Žďár (50.4903203N, 15.8850047E), 18.9.2018, 5 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5660: Velký Vřešťov (50.3522222N, 15.7550806E), 16.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5661: Rychnověk (50.3551489N, 15.9662467E), 27.9.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5759: Měník (50.2136622N, 15.5161036E), 20.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5761: Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.2019467N, 15.9546939E), 21.4.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.; 21.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5762: Opočno, Čánka (50.2568211N, 16.0919189E), 5.10.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5859: Kasalice, 12.8.2016, 1 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 25.8.2016, 1 ex.
 5861: Hradec Králové, Na Plachtě, u kynologie, 7.6.2015, 4 ex., *Equus*, V. Hron leg., det. et coll.; (50.1869150N, 15.8594594E), 22.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll., dtto, jízďárna (50.1931350N, 15.8615622E), 1 ex.
 5861: Třebetice pod Orebem, pastviny u Orlice, 22.9.2015, 1 ex., V. Hron leg., det. et coll.; dtto, 11.7.2015, 1 ex.
 5861: Krňovice, 25.8.2009, 1 ex., J. Klouček leg. et coll., V. Týr det.
 5861: Býšť, Bělečko (50.1536894N, 15.9645214E), 22.9.2018, 2 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Kopanin (50.1616539N, 16.0416844E), 13.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, pastvina u Světlé (50.1323514N, 16.0792994E), 13.9.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Týniště nad Orlicí, Rašovice (50.1511975N, 16.1265981E), 5.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Nová Ves, pastvina U Myslivny (50.1367578N, 16.0405578E), 13.9.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Žďár nad Orlicí, pastvina u Orlice (50.1244536N, 16.0750564E), 13.9.2018, 4 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Lípa nad Orlicí (50.1353050N, 16.1007250E a 50.1288231N, 16.1158419E), 13.9.2018, 3 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5862: Zdelov (50.0995378N, 16.1371772E), 8.9.2018, 11 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5863: Doudleby, pastvina u Příkaz (50.1050508N, 16.2439442E), 12.9.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5958: Kladruby nad Labem env., cca 210 m n.m., 1974, 2 ex., sběratel neuveden, in coll. Turčianské muzeum Martin, V. Týr det.; 17.7.1976, 2 ex., Souček leg., V. Benedikt coll., V. Týr det.; 31.8.1984, 2 ex., Červenka leg., V. Benedikt coll., V. Týr det.; dtto, 3 ex., R. Dunda leg., det. et coll.; 24.9.1998, 1 ex., *Equus*, M. Kavka leg., D. Král det. (Juřena et al. 2008: 70); 20.8.1999, více ex., M. Brabec leg., 1 ex. in coll. J. Jurčíček (Juřena et al. 2008: 70); 28.8.1999, 20 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 29.8.1999, 20 ex.; 21.8. a 27.9.2004, více a 2 ex., M. Mařík leg. (Juřena et al. 2008: 70); 13.7.2005, více ex., V. Hron leg., det. et coll.; 20.7.2005, 7 ex., M. Průša leg. et coll., V. Týr det.; 25.8.2005, více ex., V. Hron leg., det. et coll.; VI.-X. 2003-2005, více ex., převážně na pastvině, K. Hoffmannová leg., det. et coll. (Hoffmannová 2006).
 5959: Semín, 17.6.2000, 5 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 24.6.2000, 2 ex.; dtto, 2.7.2000, 2 ex.; 7.7.2004, 4 ex., J. Plecháč leg. (Juřena et al. 2008: 70); 2.9.2004, více ex., K. Hoffmannová leg. (Juřena et al. 2008: 70); 20.7.2005, 7 ex., M. Průša leg. (Juřena et al. 2008: 70); 14.8.2017, 4 ex., M. Brabec leg., det. et coll.
 5959: Břehy, 16.8.2017, 2 ex., M. Brabec leg., det. et coll.; dtto, 25.8.2017, 10 ex.
 5960: Němčice (50.0887486N, 15.8175578E), 21.9.2018, 7 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5961: Mnětice (50.0168781N, 15.8389833E), 21.9.2018, 8 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 5963: Borovnice, Závrší (50.0480503N, 16.2471500E), 8.9.2018, 6 ex., J. Mertlik leg. et coll.
 6161: Žumberk, Částkov (49.8608436N, 15.8567864E), 6.10.2018, 1 ex., J. Mertlik leg. et coll.

Obr. 18. Běleč nad Orlicí, pastvina u Orlice, 4.11.2018

ZÁVĚR

Výskyt druhů čeledí Geotrupidae a Scarabaeidae a četnost jejich populací na daném území podléhá v čase určitým změnám. Některé druhy mizí nebo naopak expandují, jiné mají poměrně stabilní výskyt, závislý jen na množství vhodných pastvin. O těchto procesech sice víme, ale není v reálných možnostech entomologů je průběžně sledovat a vyhodnocovat. To jen ve fantazii některých „ochranářů“ je entomologů hodně a mají potřebu naše aktivity regulovat či zakazovat.

V této práci jsem se snažil zdokumentovat současný stav výskytu šesti vybraných druhů z čeledí Geotrupidae a Scarabaeidae, kteří v současné době na území východních Čech expandují. Pro budoucí generace entomologů tak může být tato práce cenným zdrojem informací.

Geotrupes spiniger

Tesař (1957) jej uvádí bez bližší lokalizace z Železných hor. Další nálezy z území východních Čech uvádí Mencl (1974) a Hoffmannová (2006) z Kladrub nad Labem a Týr (1997) ze Sobotky. Osídluje nížiny, pahorkatiny i horské oblasti, nejvýše položená lokalita je Liberk, Uhřínov (672 m n. m.). Byl nalezen v koňském a kravském trusu.

V současné době je zde známý z 30 faunistických čtverců (obr. 5).

Acrossus luridus

Tesař (1957) jej na území bývalého Československa nepokládá za vzácný druh, avšak z území východních Čech jej poprvé uvádí až Hamet & Vancl (2005) z Broumovska. Osídluje nížiny, pahorkatiny i horské oblasti, nejvýše položená lokalita je Malá Úpa, Horní Malá Úpa (1030 m n. m.). Byl nalezen v koňském a kravském trusu.

V současné době je zde známý z devíti faunistických čtverců (obr. 8).

Coprimorphus scrutator

Šíření tohoto druhu na území České republiky dokumentují autoři Týr (1999) a Juřena et al. (2008). Nálezy z blízkosti hranice zkoumané oblasti východních Čech pochází teprve z let 2003 z Krakovan a 2007 z Lipnice nad Sázavou. Osídluje nížiny, pahorkatiny i horské oblasti, nejvýše položená lokalita je Sedloňov (695 m n. m.). Byl nalezen v kravském trusu.

V současné době je zde známý z 23 faunistických čtverců (obr. 11).

Melinopterus sphacelatus

Z území východních Čech byl poprvé hlášen Tesařem (1957) z Hradce Králové. Poláček (1977) uvádí jeden starý nález z roku 1944 z Ústí nad Orlicí. Z Hradce Králové pochází také další publikované nálezy (Týr 1997, Mikát et al. 1997 a Juřena et al. 2008). Z Kladrub nad Labem jej uvádí Juřena et al. (2008). Osídluje nížiny, pahorkatiny i horské oblasti, nejvýše položená lokalita je Pec pod Sněžkou, Obří důl (960 m n. m.). Byl nalezen v lamím, koňském, kravském, ovčím a psím trusu.

V současné době je zde známý ze 13 faunistických čtverců (obr. 13).

Nimbus contaminatus

Z území východních Čech byl poprvé uveden Menclem (1974) z Kladrub nad Labem. Z Kladrub jej uvádí také Hoffmannová (2006). Ze sousední lokality Semína jej uvádí Juřena et al. (2008). Osídluje nížiny a pahorkatiny, nejvýše položená lokalita je České Lhotice, Vedralka (526 m n. m.). Byl nalezen v koňském a kravském trusu.

V současné době je zde známý z 18 faunistických čtverců (obr. 15).

Rhodaphodius foetens

Z území východních Čech byl poprvé uveden Hoffmannovou (2006) z Kladrub nad Labem. Z Kladrub a ze sousední lokality Semína jej uvádí také Juřena et al. (2008). Osídluje nížiny a pahorkatiny, nejvýše položená lokalita je Hajnice, Horní Žďár (527 m n. m.). Byl nalezen v koňském, vzácněji i v kravském trusu.

V současné době je zde známý z 15 faunistických čtverců (obr. 17).

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji váženým kolegům – Milanu Brabcovi, Vladimíru Hronovi, Vladimíru Kubíkovi, Janu Pelikánovi a Tomáši Staňkovi za poskytnutí faunistických údajů. Zvláštní dík patří Václavu Týrovi za postoupení jím nashromážděných faunistických údajů a poskytnutí některých literárních titulů. Zavázán jsem rovněž Václavu Týrovi za kritické připomínky k textu a Robinu Kundratovi za překlad anglické části textu.

LITERATURA

- HAMET A. & VANCL Z. (eds.) 2005: Katalog brouků (Coleoptera) CHKO Broumovsko [Catalogue of beetles (Coleoptera) of the Broumovsko Protected Landscape Area]. Olga Černíková, grafické a reklamní studio, Hradec Králové, 126 pp. (in Czech, English abstr. and summary).
- HAMET A. & VANCL Z. 2016: Katalog brouků (Coleoptera) CHKO Broumovsko. Opravené a doplněné druhé vydání [Catalogue of the beetles (Coleoptera) of the Broumovsko protected landscape area. Second completed and corrected edition]. *Elateridarium*, 10 (Supplementum): 1-137 (in Czech, English abstr. and summary).
In: http://www.elateridae.com/clanky/hamet-vancl_katalog-brouku-broumovska_1_3_2016.pdf
- JUŘENA D., TÝR V. & BEZDĚK A. 2008: Příspěvek k faunistickému výzkumu listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) na území České republiky a Slovenska [Contribution to the faunistic research on Scarabaeoidea (Coleoptera) in the Czech Republic and Slovakia]. *Klapalekiana*, 44 (Supplementum): 17-176 (in Czech, English abstr. and summary).
- LÖBL I. & LÖBL D. (eds.) 2016: Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 3. Revised and Updated Edition. Scarabaeoidea–Scirtoidea–Dascilloidea–Buprestoidea–Byrrhoidea. Brill, Leider, Boston, 983 pp.
- MENCL L. 1974: *Aphodius (Chilothorax) conspurcatus* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – nový druh pro Československo. [*Aphodius (Chilothorax) conspurcatus* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – eine für die Tschechoslowakei neue Art]. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 10: 70-72 (in Czech, German abstr.).
- MIKÁT M., FREMUTH J. & PROUZA J. 1997: Příspěvek k poznání fauny brouků (Coleoptera) navrhovaného chráněného území "Na Plachtě" v Hradci Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis* s. A., 25: 93-154. (in Czech, English abstr.).
- POLÁČEK K. 1977: Listoroží brouci, pp. 525-536. In: ROČEK Z. (ed.): *Příroda Orlických hor a Podorlicka*. SZN, Praha, 660 pp. (in Czech).
- TESAŘ Z. 1957: Brouci listoroží – Lamellicornia. Díl II. Scarabaeidae – vrubounovití. Laparosticti. Fauna ČSR 11. NČSAV, Praha, 326 pp., 16 pls. (in Czech, German and Russian summary).
- TÝR V. 1997: Příspěvek k faunistice brouků nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) Čech, Moravy a Slovenska. [Contribution to the faunistics of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia]. *Klapalekiana*, 33: 239-247 (in Czech, English abstr.).
- TÝR V. 1999: Rozšíření druhu *Aphodius (Copriformus) scrutator* (Coleoptera: Scarabaeidae) v Čechách, na Moravě a na Slovensku. [Distribution of *Aphodius (Copriformus) scrutator* (Coleoptera: Scarabaeidae) in Bohemia, Moravia and Slovakia]. *Klapalekiana*, 35: 145-156 (in Czech, English abstr.).
- ZELENÝ J. 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. [Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung]. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3-16 (In Czech, German abstr.).

Internetové zdroje:

- HOFFMANNOVÁ K. 2006: *Ekologické charakteristiky společenstev koprofilních brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea, Hydrophilidae) na vybrané lokalitě ve středním Polabí*. Nepublikovaná diplomová práce, Přírodovědecká Fakulta Univerzity Karlovy, Praha, 80 pp. + 10 figs. + 277 graphs (in Czech).
Online: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/93889>
- RESL J. 2018: Scarabaeidae. Online: <https://www.scarabaeidae.cz/> (in Czech).